

מתאר נתניה

תוכנית מתאר מקומית נתניה נת/2035

אפריל 2011

שיתוף הציבור שלב א'

דו"ח מסכם

א. הקדמה

תהליך שיתוף הציבור בהכנת תוכנית המתאר של נתניה מתנהל בהתאם לשלבי העבודה של צוות התכנון, כפי שמפורט להלן.

מתודולוגיה

מתאר נתניה

החלק הראשון של שתוף הציבור התמקד ב- 5 "קבוצות מיקוד" באזורי העיר השונים, בהן השתתפו כ- 150 תושבים:

- קרית השרון, קרית רבין ומשכנות זבולון ונאות גנים (מזרח העיר)
- רמת פולג, קרית נורדאו, עיר ימים והאירוסים (דרום העיר)
- נאות שקד, דורה, גלי ים, נוף הטיילת נת/600 (דרום העיר)
- נאות הרצל, עין התכלת, פרדס הגדוד (צפון העיר)
- מרכז העיר - תושבים וסוחרים.

נתניה מתאפיינת במגוון של קבוצות אוכלוסיה, המתגוררות בשכונות השונות ברחבי העיר. הפריסה המרחבית של האוכלוסיה "הכתיבה" חלוקה של קבוצות המיקוד לפי אזורים, במטרה להגיע למגוון הקבוצות. מיקום המפגש, בקירבה למקום המגורים בכל אזור, הנגיש את האפשרות להשתתף בו, בעיקר עבור אוכלוסיות שבדרך כלל ממעטות להגיע למפגשים ציבוריים מסוג זה. בשכונת דורה ובנאות שקד, למשל נעשה מאמץ (בנוסף לעבודה שנעשתה על ידי מנהלי השכונות) לעודד תושבים להגיע, באמצעות מנהלת פרויקט שיקום השכונות. ואכן הגיעה לאותה פגישה קבוצת תושבים, יחד עם מנהלת פרויקט השיקום ולקחו בה חלק פעיל.

"קבוצות מיקוד" הינה מתודת עבודה המאפשרת לקיים סבב של דעות ורעיונות בקבוצה המונה בין 20 ל- 30 איש. במהלך המפגש, אשר נמשך כשעתיים ניתנת אפשרות למשתתפים להעלות סוגיות שונות סביב שאלה מרכזית, אשר מוצגת בפתח הדיון. השאלה המרכזית אשר הועלתה בכל אחד מהמפגשים הייתה:

"מה הם הדברים שיש לשפר בעיר, מה אתם רוצים לחזק ולשמר ומהי תמונת העתיד הרצויה לנתניה"

למרות שאנשים שונים מעלים במפגשים אלו דעות שונות, ניתן במרבית הנושאים להבין מהדברים השונים את המשמעות המשותפת. מספר סוגיות חזרו ועלו כמעט בכל אחד מהמפגשים:

- הצורך בפתרון בעיות תחבורה ותנועה אל השכונות ומהן וביציאה והכניסה לעיר.
- החשיבות של חיזוק מרכז העיר הוותיק, תוך מיצובו מחדש.
- הצורך בהתחדשות בשכונות הוותיקות גם כאמצעי לכניסת אוכלוסיה צעירה וחזקה אליהן.
- "חיבור" באמצעים שונים בין השכונות ובינן לבין ערכי הטבע, מרכזי הפעילות והמסחר וכד'

- חשיבותם של מבני ציבור לשרות הקהילה בכל אחת מן השכונות, כפלטפורמה לפעילות קהילתית וליצירת חוסן חברתי.

בדו"ח שלהלן נעשה ניתוח אינטגרטיבי של הדברים שהועלו בקבוצות המיקוד, כדי לזהות משמעויות משותפות ו/או נקודות אי-הסכמה. אנו מצרפים לדו"ח כנספח את סיכומי קבוצות המיקוד. בסיכומים ניתן לזהות דגשים ו/או נושאים המייחדים כל אזור, לצד הנושאים המשותפים. הסיכום שערכתי לקבוצות המיקוד אינו "פרוטוקול" או "תרשומת" של הדיון. כדי שסיכומי קבוצות המיקוד ישמשו את צוות התכנון בעבודתו בשלבים הראשוניים - ניתוח מצב קיים והגדרת חזון, מטרות ויעדים - "חילצתי" את המשמעויות התכנוניות מן הדברים שנאמרו והצגתי את הסוגיות המרכזיות בסיכומים אלו, לפי הנושאים המרכזיים בהם עוסקת תוכנית המתאר. **הסכומים הועברו לצוות התכנון תוך כדי עבודה, ושמשו כחלק ממכלול המידע והידע שנאסף על ידם.**

ראוי לציין כי בנתניה קיימת תשתית רחבה של עבודה בשכונות העיר. קבוצות המיקוד התקיימו בסיוע פעיל של מחלקת שכונות וכאן המקום להודות למנהלת מחלקת שכונות הגב' אורנה רג'יניאנו ולמנהלי השכונות, על הסיוע ועל המעורבות הפעילה שלהם.

בנוסף לכך, עיריית נתניה מקיימת במשך תקופה ארוכה מהלך מתמשך של שיתוף ציבור בסוגיות תכנוניות ואחרות באזורים שונים בעיר. העבודה נעשת ע"י חברת "מימוש ניהול פרויקטים", בשיתוף פעולה מלא של מינהל הנדסה בעיר. המידע על הניסיון המצטבר, הנושאים והעמדות של התושבים סביב סוגיות שונות הועמד לרשותנו. מן הראוי לציין כי בחלק ניכר מן הנושאים מידע זה תאם, במידה רבה לתוצרים שקיבלנו בקבוצות המיקוד. אנו מודים לחברת "מימוש" על עזרתה המקצועית והארגונית.

ב. עיקרי הדברים שהועלו בקבוצות המיקוד

הניתוח שלהלן נעשה על פי הנקודות האסטרטגיות המרכזיות אשר גובשו על ידי צוות התכנון במסמך "מטרות ויעדים".

1. סביבה עירונית אטרקטיבית

פיתוח המרחב הציבורי, שיפור התנועה, חיבור בין שכונות, פיתוח השכונות הוותיקות ופיתוח מרכז העיר.

- התושבים רואים את נושא שיפור בעיות התנועה בעיר, הנגישות לעיר וממנה והטיפול בכניסות וביציאות של העיר ושל כל שכונה ושכונה, כמרכיב חשוב ביצירת סביבה עירונית נוחה וטובה למגורים. נושא זה, יחד עם הצורך לתת מענים מתאימים לתחבורה ציבורית נוחה ויעילה בעיר ולחניה, בעיקר במרכז העיר ובשכונות הוותיקות, בהן גדל באופן משמעותי מספר כלי הרכב ונוצרות תופעות של "השתלטות" על שטחים ציבוריים לצורך חניה פרטית, עלה כמעט בכל אחת מן הקבוצות.
- הבעיה של "ניתוק" בין השכונות והעדר רצף עירוני ושלד עירוני ברור עלתה באופנים שונים. בצפון העיר בקשו התושבים "להחזיר" אותם לעיר לאחר שנשכחו ונותרו בצד וליצור חיבור בין שכונות המגורים לים (כולל תפיתוח חוף נוסף באזור הצפוני), במרכז העיר דובר על כך שמרכז נתניה "נדד דרומה" ויש לפתח את מרכז העיר הוותיק כמרכז תרבותי- מסחרי ואזרחי. תושבי דרום העיר הדגישו יותר את הצורך ביצירת מרכז חדש לעיר שהתפתחה והתרחבה ואילו במזרח העיר ניכר כי הקשר ליתר השכונות גם מבחינה פיזית וגם מבחינה חברתית חלש יותר.
- התושבים מעלים באופנים שונים את הצורך בשמירה על איזון בין שימור והתחדשות. בצפון העיר - שמירה על המרקם הקיים. במרכז העיר - פיתוח המרכז הישן ע"י שימורו - כלומר המרקם הקיים על מאפייניו הייחודיים צריך להיות מנוף לפיתוח והתחדשות.
- התושבים מבקשים לשמור על איזון בין בניה גבוהה ונמוכה, להימנע מבניה גבוהה באופן חריג ובעיקר לתת תשומת לב לבניה לאורך ציר הים "לא ליצור חומות".
- במרבית הקבוצות הרעיון של ערוב שימושים נתפס כבעייתי, בעיקר בגלל עומסי תנועה (ברכב פרטי) שהוא יוצר. בשכונות החדשות (בעיקר במזרח העיר) נתפס ריכוז מוסדות חנוך במיקום אחד כלא רצוי מאותה סיבה.

2. נתניה כמרכז תיירותי ותרבותי

מימוש הפוטנציאל הטבעי של העיר, יצירת עוגנים בתחום התרבות והפנאי.

- תושבי נתניה מודעים בעיקר לפוטנציאל הטבעי הקיים בעיר (חוף הים, הטיילת ושמורות הטבע), שיכול לחזק את האטרקטיביות שלה.
- בקבוצות המיקוד (להוציא זו של מרכז העיר), עלו פחות הנושאים הקשורים בקידום נתניה בתחום התיירות ויותר בקידום העיר "כעיר הנותנת לתושביה שרותי חנוך ותרבות איכותיים ונגישים".
- בשכונות החדשות הושם הדגש על צורך בחיפוש דרכים להקדים פיתוח שירותים ברמה שכונתית, לאכלוס.
- קיימת מודעות לכך שמוסדות תרבות עירוניים ואטרקציות בתחום הספורט, אמורים למתג את העיר, אם כי מרבית הדוברים הדגישו את הצרכים של תושבי העיר - מקומות בילוי, בתי קפה וכד', (דבר שעלה גם במפגש שיתוף הציבור בנושא תמ"א 13).
- לתפיסת התושבים, יש חשיבות ליצירת עוגנים בתחום תרבות, פנאי וספורט הן ברמה שכונתית והן ברמה עירונית.

3. סביבה, טבע ונוף

מימוש הפוטנציאל הטבעי של העיר, חיבור שמורות הטבע והים גם באמצעות שבילי הליכה ורכיבה ויצירת חזית אטרקטיבית לאורך החוף.

- תושבי העיר מודעים לפוטנציאל של נתניה בתחום זה ולצורך לממשו באופן מיטבי.
- הדוברים ציינו את הצורך ביצירת צירים נוספים לים (חוסר בולט בצפון העיר) וביצירת חזית אטרקטיבית ופעילה לאורך החוף, תוך הימנעות מיצירת צפיפות גבוהה באזורים מעורבים ובסמיכות למגורים.
- שבילי אופנים והולכי רגל נתפשים כחשובים, בעיקר לחיבור עם שמורות הטבע והים מחד ואזור התעסוקה הדרומי מאידך.
- הועלה צורך בפיתוח פארק עירוני נוסף.

4. עיר לכל תושביה

עיר אטרקטיבית לכל קבוצות
האוכלוסייה, מרכז תוסס,
התחדשות עירונית ופיתוח
שרותי ציבור כפלטפורמה
לפיתוח הקהילה.

- התושבים מודעים לצורך בפיתוח נתניה כעיר אטרקטיבית לכל קבוצות האוכלוסייה ולחשיבות של שינוי דמוגרפי בשכונות הוותיקות במרכז העיר, בצפון ובדרום.
- עלו רעיונות שונים כמו שדרוג השוק והפיכתו (גם ע"י תמריצים) לאטרקטיבי לצעירים וסטודנטים. הודגש הקשר בין חידוש מרכז עיר תוסס למשיכת צעירים.
- בשכונת נאות הרצל הותיקה בצפון, הועלה הצורך באיתור מתחמים מתאימים לפינוי ובינוי ואילו בדורה ובנאות שקד קיימת ציפיה שהעירייה תהיה גורם יחם שיעודד קידום תמ"א 38 וישקיע בתשתיות חברתיות ובמרחב הציבורי. ההערכה היא כי בשכונות אלו (בעיקר נאות שקד), בשל המיקום האטרקטיבי, קיים פוטנציאל למשוך זוגות צעירים משכילים יחסית עם פוטנציאל לניידות חברתית כלפי מעלה (הדירות בשכונות אלו הן למעשה "דירות בהישג יד"). בנוסף יש לתת את הדעת לטיפול ושדרוג הרחוב והמבנים "בתפר" בין שכונות חדשות וותיקות.
- התושבים הדגישו את החשיבות של קיום מבני קהילה בתוך השכונה כמוקד הזדהות שיתרום לחוסן החברתי. מבני ציבור לשימוש קהילתי והמרחב הציבורי, מהווים פלטפורמה לפעילות קהילתית חשובה, אשר תתרום גם לחיזוק הקשר של התושבים לעיר. (הושם דגש על חוסר במבנים לפעילות נוער וחוסר גדול של מבנים לקהילה בנאות שקד).

- עלה צורך דחוף בפתרון כולל של קשיים בתחבורה ציבורית בתוך העיר.

ג. סיכום

תהליך שיתוף הציבור המתוכנן אמור ללוות את שלבי התכנון הבאים. בעוד שבשלב א' הושם דגש על שיתוף התושבים בשכונות העיר, בשלב ב' מתוכנן מפגש עירוני, אליו יוזמנו "בעלי עניין": תושבים, סוחרים, אנשי חנוך תרבות ומורשת, מתכננים וכד'.

במפגש שיתקיים ב- 16.5.11 נקיים 4 סדנאות נושאיות, בהן יציג צוות התכנון רעיונות וסוגיות תכנוניות בשלב גיבוש ראשוני - לקבלת התייחסות והיזון חוזר.

הנושאים בהם נעסוק במפגש זה:

- חיים ואיכות חיים בעיר – עיצוב עירוני – בית, רחוב, שכונה, עיר
- תיירות, חוף ונוף - אתמול היום ומחר
- פיתוח חברתי – מנוף לפיתוח (תרבות, חנוך, ספורט וקהילה)
- לנוע בעיר, אליה וממנה – נגישות, תחבורה ותנועה.

חגית אדיב

יועצת חברתית ושיתוף ציבור
צוות תכנון - תוכנית מתאר נתניה